

BAJTÁRSI

LEVÉL

1956. IX. évf. 7. sz. levél. 63. oldal. Driebergen, 1956. júli 15.

AHOGYAN MI LÁTJUK.

"Repül a nehéz kő, ki tudja hol áll meg, kit hogyan talál meg" írta nagy költőnk Arany János. Amikor a K.P. vezetőtitkára, Kruscsev ez év februárjában követ dobott a halott Stalin emlékére, "a kő elrepült". A szabad világ csaknem valamennyi országában működő kommunista pártok vezetői elítélően nyilatkoztak arról, hogy Kruscsev a párt szennyesét litéregette.

A 4.5 millió tagot számláló olaszországi kommunista párt - a Szovjetuniót és Vörös kínát nem számítva - a világ legerősebb kommunista pártja. E párt vezére, Togliatti Palmiro, évtizedeken át Szovjetországban élt és Stalin legmegbízhatóbb munkatársai közé tartozott. Most őt írt címet egyik olasz lapban, komoly következtetéseket vonva le Stalin leleplezéséből. Kétséget kizárásán megállapítja, hogy a Stalin korszak alatt a Szovjetunio vezetői nemcsak közönséges bűncselekményeket, hanem a pártra nézve is föltöbb káros cselekedetek egész sorozatát követtek el. Ebből folyólag erősen kritizálja a Szovjet mai vezetőit, akik tegnap még Stalin munkatársai voltak. A leleplezések folytán - mint írja - Kruscsev és társai presztizs-vesztéséget szenvedtek s a jövőben nem lehet irányadó Moszkva határozata a külföldi kommunista pártok számára, ami viszont azt jelenti, hogy a Szovjetunio kívüli kommunista berendezkedésű államok, tehát más országok kommunista pártjai jogot nyertek a saját belátásuk szerinti külön úton való járásra. E jognak érvényesítése a titoizmus teljes győzelmét jelentené a kommunizmus világszervezetén belül, ami viszont a Stalini kommunista elvek szerint felépített rendszer életképességét is kérdésessé teszi. Togliatti "marxista bírálatot" követel, hogy vajjon a mai szovjet társadalom miért tért le a demokratikus törvények útjáról?

Egy későbbi cikkében pedig az olasz kommunista vezér biztosítékot követel arra is, hogy hasonló Stalin-féle kilengések a jövőben ne fordulhassanak elő. Ugy látszik, hogy Togliatti belgrádi látogatása alkalmával, mely közvetlenül Tito oroszországi utazása előtt történt, a "marsall" már megegyezésre jutott a jövőt illetően.

A franciaországi K.P. vezére Thorez, valamint az angolai és a U.S.A.-beli kommunista pártok csatlakoztak ugyan a Stalin működését elítélő nyilatkozathoz, de megállapították, hogy az elkövetett hibáért nem lehet egyedül csak Stalint felelőssé tenni.

Tényként megállapíthatjuk, hogy a kommunista párt világszervezetében szakadás következett be, amelynek lehet betudni, hogy az Ausztriában és Hollandiában a f.év május, illetve június havában megtartott képviselő választásokon a kommunista egy-egy mandátumot vesztettek. Olaszországban a múlt hónapban tartott községi választásokon több mint 1 millió szavazattal kevesebbet adtak le az előzőnél a K.P. listára és végül, hogy Franciaországban június hónapban 3 kommunista napilap pénzügyi nehézségek miatt megszűnt.

Tito, Jugoszlávia diktátora és "marsall"-ja, júniusban három héten át a Szovjetunioiban tartózkodott, viszonzva Bulganin és Kruscsev máltévi belgrádi látogatását. Elegendő e látogatás alkalmával elhangzott

egyes beszédek néhány részletére rámutatnunk, hogy a látogatás célját és eredményét tisztán lássuk.

Tito, a diszes moszkvai fogadtatás alkalmával azt mondotta: "Jugoszláviát és a Szovjetet egymáshoz a vér kötelékei fűzi". Majd pedig a moszkvai stadionban tartott beszédében kihangsúlyozta, hogy az orosz és jugoszláv nép közötti hagyományos barátságot a Stalin Korszakban történt összeütközések nem zavarták meg komolyabban. Egy év leforgása elegendő volt arra, hogy a régi barátság útjában álló akadályokat eltüntessék. "A két ország között nincsenek többé nézeteltérések". Vorosilov pedig azt mondotta, hogy egyesülnek a "béke ügyének" az egész világon való megerősítéséért.

Magas titúntetések kölcsönös adományozása közben Sukov szovjet marsall alkalmi beszédének az volt a lényege, hogy ha egy háborút rájuk erőszakolnának, a két nép újra együtt fog harcolni az "emberiség jólétéért."

Amikor Tito oroszországi tárgyalásairól beszámoló híreket olvassuk, akaratlanul is egy régi magyar közmondás jut eszünkbe: "A kutyából nem lesz szalonna". Avagy alapjában és végső céljában van lényeges különbség a moszkvai vagy Tito féle kommunizmus között? Mindkettőben hiányzik az egyéni és köz-szabadság, a hatalom jelenlegi birtokosai nem a nép szabad akaratából kormányoznak. Mindegy az, hogy az oroszaios szláv uralmat a moszkvai vagy a Tito-féle kommunizmusba burkolva a marják rákényszeríteni a még ezidőszent szabad világra! Mr. scsev megmondotta a XI. párt-kongresszuson, hogy végéül a világalomal, melyet Tito a moszkvai fogadása alkalmával a vérségi kötelékre tett kijelentésével csak megerősített. Mi ezt ezideig is így tudtuk s ma is kifejezetten hangsúlyozzuk! De úgy látszik, hogy a Nyugat illetékes vezetői-jobb értesülései hírtovábbán-másként vélekednek, mert különben az Egyesült Államok Senatusa június 26-án nem szavazta volna le a Jugoszláviának nyújtandó segély beosztását célzó javaslatot.

Oroszországból hazatérőben Tito három napra Romániába is el látogatott s megbeszélések alkalmával a jó szomszédi viszony helyreállítását határozta el. Megtörtént az első lépés a nem szláv eredetű népességű Románia Titohoz való átállítására, melynek végleges megvalósítása esetén könnyebb lesz bennünket magyaroztatni, a másik nem szláv elemet is Kelet-Európában a szlávuralom megvalósításának utolsó akadályát felszámolni. Ezt talán a Nyugat mégsem nézheti tétlenül!

Keletnémetország ipári városaiban 1953 június 17-én kommunista ellenes zavargások törték ki, melyet az orosz páncélosok folytattak vérbe. Egy ilyen felkelés most Posenben, Nyugat-Lengyelország 350.000 lakosú határvárosában június 28-án megismétlődött. Eppen nemzetközi vásár lévén, a város tele volt külföldiekkel. Az ezek útján kapott hírek szerint a felkelés kirobbanásának közvetlen oka az volt, hogy azt a munkás boldogságot - amely a munkásoknak illetékes 7 millió zlotyot kitevő bértartozás kifizetése végett a kormány-hatóságnál Varsóban eljárt - június 27-én, Posenba történt visszaérkezéskor letartóztatták. Másnap általános sztrájk tört ki a városban. A sztrájkolókból alakult felvonuló tömegben "Szabadságot és kenyeret", "Mi az oroszokkal" feliratú táblákat vittek. A felvonulók első soraiban gyerekek is meneteltek szülőikkel.

A sztrájkolók első utja az állambiztonsági szervek épületéhez vezetett, amelyből eldördültek az első lövések és azok a gyerekeket is találták. A vérben fetengő gyerekek láttára a tömeg megrohanta az épületet, majd a város börtöneiben slynlódkot szabadították ki és a K.P. központi épületét vették birtokba. A véres tüntetések másnap, 29-én is folytatódtak, míg aztán páncélos és légierők, valamint tüzérség bevetésével sikerült a lengyel kommunista bábkormányának 30-án reggelre a munkás felkelést elfojtani.

Külföldi szentanul elbeszélése szerint egyes karhatalmi csapatrészek átpártoltak a felkelőkhöz. A lengyel kormány hivatalos jelentése szerint a lázadást külföldiek felbujtására, amerikai pénzen szervezték meg. A kormány jelentései 58 halálos áldozatról számolnak be, míg szentanul becslése szerint az elesettek száma megközelíti a 300-t, a sebesülteket pedig több ezer. Ez utóbbiak közül a kórházakban - kellő száma szakorvos és gyógyszer hiánya miatt - sokan belehaltak sérüléseikbe. Hírek szerint több ezerre rug a letartóztatottak száma, akik ügyében külön, most felállított bíróságok foglalkozni.

A nyugati szabad világ közvéleménye mélységes felháborodással értesült az eseményeiről. A Szabad Szakszervezetek Nemzetközi Szövetsége, a különböző országokban működő szociáldemokrata pártok és szakszervezetek vezetői, valamint az irói egyesületek is együttérzésükről biztosították a poseni szabadsághősöket és tiltakoztak a lengyel kormánytól a véres elnyomás és tömeges megtorlás ellen. Az U.S.A. és Anglia kormánya szűrség esetén ugyancsak lépéseket tesz az Egyesült Nemzetek Szövetsége útján, hogy a felkelésben résztvevők ellen folyamatba tett embertelen megtorló eljárások megszűnjenek.

Az U.S.A. kormánya az amerikai nép ajándékként ingyenes élelmiszer segélyt ajánlott fel a poseni lakosság súlyos helyzetének javítására, de azt a varsói kommunista kormány visszautasította.

Nixon, amerikai elnök, mondotta: "Nincs az a szóbarát, mely elnyomná a rabnépek segélykiáltását".

A kommunista vezetők megismételt, de be nem váltott szóbeli ígéretei nem javítanak a rabnépek nyomorán s a kenyérért és szabadságért ujjban történt poseni felkelés a kommunista rabszolgaság alatt Kelet-európában selymődő száz millió embertömeg segélykiáltását példázza!

Az eldöbött kő gurul tovább s még nem állt meg!

=0=0=0=

H U N Y A D I.

Ki áll emott a szirtetón
Hunyad magas falánál
S körültekint a sík mezőn
Az esti fény sugaránál?
Hunyadi ő, az ősz vitéz,
Hazáját most nem űzi vész,
Várába szállt nyugodni.

De hirnők jó, s pihogva szől:
"Uram, hatalmad eldült,
Hazádon nem kormánykodol,
A polcra már Ulrik ült!"
"Ha úgy akarta a király,
Hunyadi akkor félreáll".
Mond és marad nyugodtan.

Más hirnők is jó csakhamar:
"Törnek reád, uram, félj!
A főnemesség nyelve mar,
Előlk mint lehet térj!"
"Hogy törnek rám, hihetni bár,
De úgy nem, mint török, tatár".
Mond, és marad nyugodtan.

"Uram, hős vajda, véredet
Szomjuzza egy gonosz szív,
S hogy oltsa fényes életed
Külföldre álnokul hív".
"Rám célza már nem egy halál,
S ha Isten hagyja eltalál".
Mond, és marad nyugodtan.

S amint fenn áll, amint lenéz
Nyugalmasan szívében,
Habos lovon fut egy vitéz,
Vérlobogó kezében,
S kiált: "Édes hazánk oda,
Nyakunkon a török hada,
Siet hívni Nándort".

"Pogány jó? ha! nem türhetem!
Mond és tűnik nyugalma-
Magyar hazán és nemzetem
Nem dúl pogány hatalma!"
S acélt ragad, lovára kap
Csatáz, vív, izmad éj és nap
S míg nem győz, nincs nyugalma.

=0=0=

Czuczor Gergely.

BESZÉLGETÉS EGY NÉVTELEN CSENDŐR BAJTÁRSSAL.

1./ Lélekben maradj meg mindhalálig csendőrnök! Ezt követeli meg Tőled az otthon letett csendőr-esküd, valamint szerencsétlen sorsra jutott árva magyar népnök, amelynek Te is fia vagy. De ezt követeli Tőled a csendőr marttyrok és hősi halottak emléke, a még rabságban sánylódó csendőr bajtársaid és az otthon maradt hozzátartozóid is.

2./ Légy tagja a világban szétszortan működő emigrációs csendőr csoportoknak, mert csak így tudod megőrizni csendőr lelkiességdet és ébrentartani a bajtársi szellemet. Viszont ne ítélj el azokat a csendőr bajtársaidat, akik nem vesznek részt a közösségi életben, vagy közömböseik a közösségi ügyek iránt. Szent meggyőződésem, hogyha út a magyar felszabadulás órája, ők is felsorakoznak mellettünk.

3./ Bajtársi! Ne keserítsen el az, ha megnemértést vagy éppen széthúzást észlelsz a magyar ügyekben. Te tarts ki szilárdan a jól litaposott, egyenes csendőrnapon és őrizd meg pártatlanságod s igazság szeretetet.

4./ Légy teljes bizalommal és hűséggel Központi Vezetőnk iránt, a'inek nehéz és önzetlen emigrációs munkája tartja össze a világon szétszort csendőr bajtársakat. Vezetőnk intézkedéseit -mint katonailag szervezett értestület tagja- ne kritizáld, mert az nem méltó a fogymozott csendőrhöz.

A már régebben megalakult Honvédelmi Tanácson belül sajnos nem kaptuk meg a "vezértitkársági" tagságot dacára annak, hogy az emigráció egyik legkomolyabb és legtehtényesebb szervezete vagyunk. Nem kaptuk meg azért, mert ragaszkodunk alkotmányosan csendőri önállóságunkhoz és függetlenségünkhöz, tehát nem vagyunk hajlandók belcsolvadni egy másik szervezetbe. Mindezek ellenére arra kérlek Bajtársam, hogy Te büszke és dacos csendőr öntudattal tartsad a jó-bajtársi és baráti kapcsolatot a többi társzervezetekkel olyan értelemben, hogy résztvesszel ezután is az általuk rendezett nemzeti ünnepeinken és egyéb közös magyar megmozdulásokon. Ezt eddig is megtettél, létszámunkhoz lépest erdőn felül. Te ezt ezután is a hűség és a magyar egység érdekében!

5./ Arra azonban nagyon kérlek, ne csatlakozz semmiféle olyan más csendőr-csoporthoz, vagy akcióhoz, ami csak soraink megbontására, sőt teljes széthullására vezethet.

6./ Őrizd meg magadban a csendőr hivatászeretet és hivatástudatot, ami ugy otthon, mint itt az emigrációban is életető eleme volt és lesz a Testület tagjainak és ez tart bennünket össze jelenleg is. Tóhát arra kérlek, ha tagja vagy, vagy leszel más szervezeteknek, mozgalmaknak, akkor annak csak "pártoló", de ne "rendes" tagja légy. Más szervezetben tisztséget ne vállalj. Csak így tudjuk megőrizni csendőr függetlenségünket.

7./ Bajtársi! Ne feledkezz meg a Csendőrségi Utasítások és Szolg. Szab. I. R.-nek elvileg az emigrációban is fontos rendelkezéseiről. Ez utóbbi Szabályzatnak főként az Istenfélelem, Hazaszeretet, valamint a Közszellem-Egyetértés fejezeteiben foglaltakról, amelyek örökérvényű rendelkezéseket tartalmaznak. A Fogvolem és Függelem fejezetben foglaltak pedig maradjanak meg lelkedben olyan értelemben, hogy add meg a Balad idősebb bajtársaknak, valamint volt feljebbvalóidnak az őket megillető tiszteletet! Ezzel szemben tiszt bajtársam ne a volt alárendeltet lassan a csendőr bajtársban, hanem a hasonló sorsra jutott emigrációs magyar testvérét és bajtársát. De a bajtársat a szó szoros értelmében!

8./ A csendőr bajtársak közötti társas érintkezésben légy őszinte, megértő, igaz bajtárs. Értsd meg társaid hibáit is, mert valamennyien gyarló emberek vagyunk. Lehetőleg ne avatkozz bele a magyar közéleti vitákba, veszekedésekbe és plotyákba, mert ez jelenleg az emigrációs életünk legnagyobb átkja. Azonban védelezz és állj ellent minden olyan hírsérletnek, amely csendőri pártatlanságod, illetve igazság szeretettedet akarja próbára tenni vagy sérteni.

9./ Vegyél részt a hávi bajtársi összejöveteleken, ahol meg tudod beszélni ügyes-bajos gondjainkat, dolgainkat d s apóold a bajtársi szellemet. Ha nem tudsz ezeken megjelenni, úgy képviseltesd magad egy másik bajtársaddal, mert ha ezt elmulasztod, később nem szólalhat sz fel olyan határozat ellen, ami esetleg Neked nem tetszik. Az évente megtartandó "Csendőr Napon" feltétlenül jelenj meg, mert azzal jelzed, hogy lélekben megmaradtál csendőrnök. Ujabbán rendezett társas összejöveteleinken vegyél részt családdal együtt és hozd el csendőrbarát ismerőse-

idet is. Ilyen alkalmakkor tudni egymáshoz közelebb férkőzni és szorosabbá fűzni a bajtársi együttétartozást.

10./ Ugy anyagilag, mint erkölcsileg támogasd kis lapunkat: a Bajtársi Levél-t, ami jelenleg a világon szétszort csendőrök: szellemi tápláléka és újabb a Vezetési Bizottság határozatait is közölni fogja. Ha anyagilag és közleményed beküldésével jobban támogatod, a lap színvonalja is bizonyára emelkedni fog.

Keresetünkhez képest ne sajnáljuk a havi tagdíjak befizetését, mert enélkül pénztárunk jelenlegi álladéka súlyedni fog.

Támogasd Bajtárs centjőddel vagy dollárjaiddal a még mindig nyomorban élő csendőr bajtársakat, mert sajnos sokan vannak.

Hacsak egy mód van rá, segítsd elő a magyar iskolák nehéz helyzetét, ahol csendőr gyermekek is tanulnak. Az otthon beléd nevelt társaként ez esetben függésed fel, mert ezzel a jövő magyar fiatalságának helyzetét mozdítod elő és a magyar ügyet szolgálod.

11./ Önkéntes munkáddal, tevékenységeddel segítsd a Közösségi vezetőket, a csoport-vezetőket is, akik önzetlenül, egyéb elfoglaltságuk mellett Erte és a közösség fenntartásáért dolgoznak.

12./ Az itt felsorolt irányelveket csupán figyelmedbe ajánlom Bajtársam és arra kérlek, hogy ezeket vedd figyelembe a közösségi életünk további fejlődése folyamán. Erre figyelmeztetni, -ugy érzem- lelkiismeretbeli kötelességem.

Ha kitarasz az általam megjelölt egyenes uton, úgy gondolom, hogy akkor közösségi életünk a Te munkáddal is csak fejlődni és erősödni.

Vizsgálat lehet az is, hogy letérsz az általam megjelölt útról - jobbra vagy balra - sőt az is lehet, nem fogadod meg tanácsaimat. Bárhogyan is lesz, annyi bizonyos - és ezt hittel és szent meggyőződéssel mondom Neked - hogy utjaink egyszer össze fognak találni egy boldog, felszabadult Magyarországon, ahol újra együtt fogunk haladni hagyományos csendőr jelszavunkkal: Híven, Becsülettel, Vitézül!

Adja a magyarok jószágos Istené, hogy mielőbb így legyen!

F.F.

=o=o=o=

HA MÉG EGYSZER...

Amikor a Hazánkból elüldözve végre szabad földet éreztünk magunk alatt, az első gondjaink egyike az volt, hogyan, miből, mi módon tudjunk élni? Miként tudjuk pusztán életünket fenntartani és a magunkon lévő, so'szor már foszlásnak is indult ruházatunkat pótolni, mert hiszen az országosi értelmünk és törekvés felül amugy sem rendelkezünk kincsekkel, vagyonnal, sőt ami kevés ilyenünk volt, azt is visszahagytuk.

Mert ki gondolta volna, hogy ilyen hosszú ideig tart számkivetésünk, hazátlanságunk? És hol, mely országban volt egy olyan szervezet, amely minket, az "elleneséget" segített volna? Mindenki csak önmagára volt utalva. Voltak, akik olyan munkát vállaltak, amihez nem szót értettek; voltak, akik értettek volna valamiféle munkához, azok viszont munkát nem kaptak. És voltak olyanok..., de mit folytassam? Mindenki úgy élt, ha azt egyáltalán életnek és nemcsak tengődésnek lehetett nevezni, hogy az éhenhalástól mentette magát, élt máról-holnapra, ahogy lehetett.

Hajd jött hosszú idő után a kivándorlási lehetőség. Mindegy volt, hová, minek, a fontos csak az volt, el onnát, ahol pillanatnyilag az élet gyökerével megkapaszkodott. El oda, ahol hangzatos szavakkal ígérték jólétet, vagyont, minden földi boldogságot. És akinek semmije sem volt, aki a napi megélhetést is nehezen vagy sehogysem tudta megérenni, az első kínálkozó alkalommal indult is már.

És reményekkel telve, esetleg hosszas utazás után megérkezés az ígért földjére... Az ígért földje rendszerint csak ígért földje volt. Nem azért, mert dolgozni kell, hiszen azt másutt is kell, de úgy dolgozni, ahogy az ott követelmény volt! És mindezekhez munkaadalom találása, az ismeretlen nyelv, az ismeretlen emberek, ezek szólamai, életmódja stb., mind újabb és újabb nehézségeket elé állították az egyébként is testileg-lelkiileg meggyötörtet.

De a nagyvilágnak talán nincsen egy talpalattnyi területe, ahol ne találna az ember honfitársat, régen, évekkel, évtizedekkel ebből odatelepített magyarokat. Mit ez, hit az kenyérszertett vagy nem kenyérszertett arra, hogy elhagyja azt az évszázadok során teménytelen sok kiomló

vérrel megszentelt földet, melyet úgy hívnak: Haza. Itt jószántából, ki hazalandságból, ki pedig a kényszerítő körülmények hatása alatt, de búcsút vett attól, amely mindannyiunknak oly szent.

És mint egymásra talal a két bús honfitárs; az előbb kivándorolt legtöbbször segíteni igyekszik ismereteivel, összeköttetéseiével az újjonnan jöttön, vagy ha ez nem megy, úgy elviszi abba a clubba, amelyet látogatni szokott, ahol a sok barát, ismerős között ahad aztán, a ki ténylegesen tud segíteni.

.-.-

-Az újjonnan szerzett ismerősömmel elmentem az általa látogatott clubba - meséli el a történetet Gerendás örmester.

-Sem neki, sem a clubban szerzett újabb ismerőseimnek nem mondtam, hogy csendőr voltam. Nem tagadtam meg a multamat, nem is szégyeltem azt bevallani, csak éppen nem hivallkodtam vele. Ők megelégedtek azzal, hogy földművesnek mondjam magam, hiszen mielőtt a Testületbe léptem, tényleg az is voltam, sok-gyermekes családnak kicsi birtokán. Ezzel a foglalkozással akartam magamnak új életet teremteni, mert tisztába voltam azzal is, hogy itt volt a kir. csendőrré szűsítő nincs és ezalapon nem is tudok boldogulni. Vagy két óra hosszat tartozkodtam régi honfitársak között, s már is alkalmastatási ígérettel távoztam közülük.

Másnap reggel gépkocsijával jött értem a munkaadó szállásomra, hogy onnét elvigyen birtokára. Állta a szavát. Magyar volt. Az első világháború után vándorolt ki. Otthon ő is földműves volt. Itt szorgalmas munkás egy farmon, és mert derék és becsületes munkása volt gazdájának, megbecsülték. Evek multán gazdája egyetlen leányát feleségül vette, és a farmot örökölték. Az ő szorgalmas munkássága az öröklött vagyont megrésztörte. Na tekintélyes birtokos, de annak ellenére, hogy sok az alkalmazottja, nem resteli ma sem a traktorral szántani, avagy egyéb a gazdasággal összefüggő munka végzését.

Elámultam a gazdaságán és gazdagságán. Magyar rajta kívül egyedül én voltam a munkásai között. Hamarosan beleszóltam az ottani viszonyokba, megtanultam a különböző legmodernebb gépek kezelését, és lassanként azt vettem észre, hogy a tulajdonos a gazdasággal kapcsolatos ügyeit-dolgait velem megbeszéli, majd később már rajtam keresztül intézkedett a többi, régebben ott alkalmazott munkásival. Megszeretett, megbecsült. Egy vasárnap, amint éppen templomba készülődtünk a többi alkalmazottal, odajött hozzám és meghívott az ő gépkocsijára. A többiek a farm egy másik gépkocsiján utaztak be a városba.

Mise után meghívott egy pohár italra. -

-János, jöjj velem, együtt szorakozzunk ma annak emlékére, hogy ezen a napon érkestem ide sok évvel ezelőtt, talán még szomorúbban, még elhagyottabban, még inkább magamra utalva, egyedül, mint Te. Téged a kényszerű ösztön elhazulról, engem meg a meg gondolatlanságom, az elégedetlenségem, no meg Isten tudja már mi minden együtt. -

-De azért csak nem bánta meg Mr. Gondos, hogy kijött? -

-Nehé János nem Mr. Gondos vagyok, hanem csak Péter bátyád. Ezután szólíts csak így engem. -

-Engedelmevel Péter bátyám. -

-Otthon sem gazdaságom nem volt, sem gazdag nem voltam. Falusi ember voltam, kicsi volt a föld, a család meg nagy. Én a legidősebb fiú voltam. 1912-ben szereltem le a hatonáságtól és azonnal felvettem: csendőrnek. Tudod mi volt a csendőrség, ki volt a csendőr? Tudod milyen Testület volt az? Milyen tekintélye volt? Hogyan megbecsülte ur és paraszt; és hogyan szerettek hivétel nélkül? Tudod mit jelentett, ha felszerelve szolgálatba indult? A ruhánk sötét zöld zubbony volt, meg fekete pantalonunk. Nyéron meg világos drapp nadrágot hordtunk: a sötétzöld zubbonyhoz, ha kimentünk volt. Olyan szép egyenruhája, olyan kalapja, olyan szuronyja nem volt senkinek. Hej be sok kis muskális ablak kinyitást utánunk, ha a falvakat portyáztuk. No, de azt sem Te, sem más meg nem érti, nem érti át, csak az, a ki maga is abban a Testületben szolgált.

Szível-lélekkel csendőr voltam. Engem csak a szolgálat, a nyomozás, a tanulás érdekelt. Így ment el az első háború. Ezen idő alatt amnyi volt az elintőznieval, hogy ha háromezer annyian lettünk volna is az őrsön, akkor is mindenkinék kijutott volna bőven a munkából.

A háború után az általános szegénység mutatkozott. Már örmester voltam, és akkor, bére viszonyok között belém költözött az őrdög. Nem tudtam maradni. Nem újítottam meg az évenként esedékes "köttelező"-t. Hogy miért? Magam sem tudom. Hátha figyelmeztettek előljaróim,

leszereltem. Csak amikor a polgári életben elhelyezkedni akartam, és az nem sikerült úgy, ahogy reméltem és szerettem volna, döböntem rá este- len, meggondolatlan eljárásomra. Szégyeltem magamat visszahérezkedni, ki- vándoroltam. Sokat kínlódtam, küzdöttem, dolgoztam, míg elértem azt, ahol ma vagyoniilag állok. De ezt a szép vagyont, gazdagságot, jólétet, megbecsülést mind-mind odaadnám cserébe azért, ha még egyszer haza tudnék menni, és ott- hon megint csendőrével halappal a fejemen szolgálathoz indulhatnék. Nem a fiatalságomat vágyom vissza, a csendőré testületét...-

Az utolsó szavak elhangzása után csend állott be... Gondos Péter szemei könnyel teltek meg.

Egy pillanattig Gerendás János is úgy érezte, hogy összeszorul a toroka, de hirtelen felállott a az öreg ur előtt így jelentkezett: Örmes- ter ur Gerendás János m. H. r. cső. örmester aláztatosan jelentkezem.

-Jánosom! Édes fiam! Te is csendőré voltál? - átölelte Geron- dást, összecsókolta, és könnyei végig gördültek arcán.

-Menjünk innen édes fiam, mert itt a korsóban még örülni és hiszini sem tudja magát rendesen az ember!

=o-o-o=

RÉS A VASPUGGONYON.

(folytatás)

Dél felé járt az idő, amikor a két bujdosó felért egy magas szőlőhegyre. Iválasztottak egy rejtékül alkalmasnak ígérkező ribizli- bokrot és letelepedtek a tövébe. Az utitárs elővette élelmét, kettőjük közé helyezve jó szívvel kínálta Sándort, aki azt nem utasította vissza.

A jóízű falatozásuk közben Sándoron gyönyörű érzés vett e- rőt. Missé kiemelkedett a bokorból és körülnézett. Az érzése nem csalt, a szőlők között megpillantott egy falusi kinézésű idősebb férfit, aki fe- léjük tartott. Bizalmat előlegeztek a falusi külsejűnek, nyugodtan tovább folytatták az étkezést. Amikor az idegen hozzájuk ért, hallani szerencsés jó napot kívánt, amit ők szívesen viszonztak és biztatták, hogy üljön le.

-Nem, nem ülök le. Inkább majd feljebb megyek, hogy vizsgálód- jek, mert erre felé igen gyakran jönnek-mennek azok a "schonniaiak". Csak a- zért gyűttem, hogy hozzák egy kis "szivercsit" -t, szívesen adom, fogyasz- sák el egészséggel - s átadta a kezében tartott kis korsót.

-Aldja meg érte a Torentő - köszönte meg Sándor és Köszöne- tét köszönetteljesen is megerősítette.

-Szóra sem érdemes. Nem maguk az első és sajnos, nem is az utolsó. Ha feljönnek a tetőre, megláthatnák, hogy mennyi menekülő társul iparkodik elhagyni a kommunista paradicsomot.

Sokszor elgondolkozom azon, hogy pár év után hányan maradunk az országban, ha ez így folytatódik. Sajnos, van módunkban látni tragédiát is, amikor a "kopók" elfogják és magukkal hurcolják a menekülő. Hogy mi vár ezekre, azt mindnyájan jól tudjuk.

No, de csak egyenek-igyanak nyugodtan, ha gyantát észlelek, jelt adok. A korsót dugják a bokor tövébe. Isten vezérelje magukat az utjukon és mielőbb vissza. -Fejezte be beszédjét a falusi és lassú lépéssel el- indult a tető felé.

Evés-ivás után még egy rövid ideig pihentek, majd elrejtették a korsót a bokor tövébe s aztán utrakoltak.

Már kezdett alkonyodni, amikor a két menekülő a határ közelé- be ért, ahol a vasut árkának bojai között észrevétlenül elrejtették. Itt szándékoztak bevárni az éjt, ami segítségükre lesz a határon való átko- léshez. Azonban itt sem telt el az idő rettegés nélkül... Meg-megretten- tek, amikor egyik-másik sorstársuk megszálta a közelükben "vendég" néli- mil. Az idő igen alkalmasnak ígérkezett az átkeléshez: fészélső, vastag fe- tete felhő: eltakarta a fényekben tüdőző csillagokat, a felhőre eláru boldal egyült. A kedvező időjárás ellenére még mindig várakoztak, mert nem akarták első lenni a veszélyes úton. A türelmes várakozásuk azonban nem hozott eredményt, mert a bojak megszálva maradtak, senki sem jart első lenni. Végül Sándort elhagyta a türelme és odasugta társának: Indu- lunk!

-Miért éppen mi? Hiszen még senki sem indult.-

-Ezért-e.- Felmutatta Sándor a kezében lévő pisztolyt.

-Ah! Vagy úgy: Rendben van! Gyertek!-

Azzal előbujtak a bokorból és gondosan körül nézeltek a kör- nyékot. Lassan a közelükben lévő bojak is megnyiták és kíváncsi szem-

párok között minden mozdulatot.

Az utat a két őrtorony közötti távolság közepe táján választották, ahol a kaszálón egy vízesárok húzódtott végig egészen a határig. A vízesárokban haladva sikerült némiképp észrevétlenül elérni a határ vonalát, majd azon gyorsan átkelve egy újabb, náddal benőtt érkömben folytatták utjukat. Ezt elhagyva hamarosan egy kis fenyvesbe értek, ahol első dolguk volt Istennek hálát adni, hogy szoroscsészen átszegtették őket a vasfüggönyön. Az utjukat közben követők és hamarosan egész kis csoportot vettek körül. Sándor fáradhatatlanul érdeklődött a csoport tagjaitól övéi felől, azonban senkitől sem kapott hírt szeretteiről. A kis csoportot elbocsátta egy darabig, majd társának megmagyarázta az utat az orosz zóna határáig, búcsút vett tőlük, és visszaindult a kis fenyves felé.

-Tehát itt szándékozik maradni? - kérdezte elérzékenyülve az idős utitárs.

-Ugy, ahogyan megmondottam. Talán az Isten velem lesz és a teremtet sikkrel koronázza. Még mindig úgy érzem, hogy enyéim nem értek el ideig - és Sándor megszorította a tenyerében nyugvó csontos kezét.

-De, ha már magánál sikerült eddig eljutnia, nagyon vigyázzon, mert az ürdög sohasem alszik.

-Köszönöm a jóindulatu figyelemztetését, így lesz minden tudásommal és tohetségemmel résen lenni - nyugtatta Sándor volt utitársát s gondterhesen indult vissza a határ felé.

Amikor a határhoz közel ért, a vízesárok nádjai között rejtőzött és onnan éber figyelemmel kísérte a határmentét. A mozdulatlanágban hatalmas erővel nehezedett rá az átíli megpróbátatások súlya, ami igen nagy kára tette lelkierejét. A szeretteihez való ragaszkodás azonban ellenállt a kísértésnek és merev szemügarakkal pásztázta szakadatlanul tovább a kísérteties határvonalat

=o=o=o=

3.76. (folytatjuk)

KÖZLEMÉNYEK, HIREK, SZEMÉLYSÉGI ÜZENETEK.

Eisenhower elnök június 30-án elhagyta a Kórházat s üdülés végett farmján tartózkodott. Részt vesz az amerikai kormányzó e hónapban tartandó értekezletén és a legújabb hírek szerint indul a novemberi elnök-választáson.

Adjon a mindenható neki további jobbulást, teljes felépülést s engedje meg erejének teljes visszanyerését, hogy a bolsevizmus elleni harcát győzelemmel mielőbb befejezhesse s valóság legyen a világ békéje.

A Központi Segélyalap pénztári könyvét 1956. június 30-án lezárták s az alap létezésére vonatkozó felhívásban közöltéknek megfelelően az I. félévi elszámolást közreadjuk. Befolyt összesen 211.96 Gulden, ebből bajtársi segélyezésre kiadott 146.37 Gulden, maradt: 65.59 Gulden. Ezalkalommal is felhívjuk Bajtársaink figyelmét a fenti alap további támogatására, mert csak abban az esetben tudjuk a feltétlen szükséges bajtársi segélyezést eszközölni, ha tohetsőbb Bajtársaink áldozatkészsége ezt továbbra is lehetővé teszi.

Németországi cső. bajtársi találkozó 1. évf. július 28-án és 29-én lesz Bauschlottban, az ottani magyar iskolában. Beérkezés a találkozók színhelyére július 28-án 14 óráig, amikor is bajtársai megbeszélés következik közösségi ügyekben, majd este közös vacsora. Másnap, július 29-én vasárnap Istentisztelet, majd búcsu-órák.

Ugy az elszállásolás, mint az étkezések és megbeszélések az iskola helyiségében történnek. Ezzel sikerült a felmerülő költségeket a lehető legkisebbre csökkenteni.

Összinté Bajtársi szeretettel hívunk és várunk minden Bajtársunkat. Aki tohetti, családtagjait is hozza magával. Nők és férfiak külön szobákban lesznek elhelyezve az iskola hátsó-termeiben férőhelyek szerint. A találkozón való részvételt legkésőbb július 20-ig kérjük a következő címre: Béla Lisicsinszky, 17/b. Bauschlott, Hauptstr. 70. A viszontlátásig! Az HECSEBIR frankfurti csoportja".

Franciaországi cső. csoport 1956. év augusztus hó 19-én Thionvilleben - Szt. István-napi és a Mündorfhehrvári győzelem 500 éves évfordulójának emlékére - ünnepélyt, az ottani emigráns magyar csoport részére bajtársi találkozót rendez. Ezalkalommal felavatásra kerül a francia csoportunk új zászlója.

Gazdag és tartalmas műsort állítottak össze Bajtársaink az ünnepélyre, illetőleg a zászolóvadásra. Beszédet, szavakat foglaltak abba. Az ünnepély 10 óra 30 perckor magyar-n elvű műsével kezdődik, amelyet a "Hospital Civil" kápolnában, Rue Baydoeur Thionville, Németh Ferenc r. kath. magyar lelkész, a forbachi magyar emigráns egyházközség új lelkivezetője tart. 11 óra 30 perckor a "Hotel de France" nagytermében kezdődik az ünnepély, melynek keretében Dajta István, Bata József, Póth József, Németh Ferenc, Máthé Jend, Máthé Margitka, Máthé Jendóné és Szakács Sándor műsordok közre. Ünnepi közös ebéd 13 órakor a "Hotel de France" éttermében, amelyet 15 órai kezdettel szorakoztatás műsor követ és különböző számokat adnak elő a már nevezettekkel kívül Jámor János, Németh István bajtársaink, valamint Szakács Kató. Konferál: Dajta István.

Az ünnepélyre minden magyar Bajtársat és magyar Honfitársat szeretettel meghív és vár a Rendezőség.

A vonaton érkező részére a vasutállomáson aug. 19-én 10-óráig fogadó bizottság is működik.

..

A nándorfőhérvári gyézelen és déli harangszó 500 éves évfordulóját június 9-én és 10-én Máriacell-ben ünnepelték az Ausztriában tartozó magyarok - így írja az azon résztvevő egyik bajtársunk. Kb. 1700 magyar jelent meg ott s felvonult a burgenlandi magyarság is, közöttük a fiatalok magyar nemzeti viseletben, bizony sok menőült magyar könnyes szemmel nézte őket.

Mint minden más nemzeti ünnepeken is, ezen is jelen voltak cső. Bajtársaink számosan! Örömmel szorították meg egymás kezét volt elöljárók s alárendeltok, feljebbvalók és alattosok, csak az volt a kár, hogy a sűrített program miatt kevés idő jutott a bajtársi beszélgetésre s esendő multunk felcseleveníítésére.

A magyar-nyelvű szent beszédet P. Varga László, a német-nyelvűt dr. Hochracher salzburgi érsek mondotta. Az érsek ur méltatta Hunyadi győzelmének a jelentőségét. Felelített, hogy az akkori nyugati politikusok éppen olyan könnyelműek voltak, mint ma. Hangsúlyozta, hogy a kommunizmussal nincs koexistencia, mert a kommunizmus még nagyobb ellensége a nyugati keresztény világnak, mint a Belgrádnál megvert Izlam hadsereg. A kommunizmus nem ismer Istent, a vallást babonának tartja. Budapesten lebontották a Regnum Marianumot s helyébe a világ legnagyobb bűnösének, Stalinnak a szobrát állították.

Istentisztelet alatt magyar és német egyházi énekek váltották egymást. Dacára annak, hogy a magyar zarándokok a szélrózsa minden irányából jöttek össze, a magyar ének jól ment. Az ünnepséget 17 rádió állomás közvetítette.

Mialatt a máriacelli székesegyházban ezrek a békéért és Hazánk felszabadulásáért imádkoztak, a balkáni tigris, Jozep Broz, "Tito" mestereink val. Boszniában. Ott folyik a krimi bor. Állítólag a dunavölgyi népek sorsáról is tárgyalnak. Ezután valószínű-Magyarország is nagyobb mennyiségben importálhat titoizmust. De miért akarja érvényesíteni befolyását Tito Ausztriában, mint egyik dunavölgyi népnél, ahol a kommunizmus visszafejlődik az oroszok kivonulása óta? B.J. Austria.

A szovjet légierő napját június 24-én tartották Moszkvában, melyen a szabad Nyugat Nemzeti személységei - közöttük az U.S.A. légierőnek vezérkari főnöke is - résztvettek. Ez utóbbi hazatérése után kijelentette, hogy az amerikai repülőgépek minőségileg még mindig felette állanak a Szovjetunióbelieknek.

Erdős a gramunk, hogy a "békéért dolgozó elvtársak" nem mutattak meg minden repülő typusukat a nyugatiaknak! (Szork)

..

A brit államfőzség miniszterelnökeinek 2 hétig tartó londoni értekezletét véget ért, melynek során többek közt a közép- és távol keleti helyzetet, a szovjet vezetők újabb politikáját is megvitatották. Itt említjük meg, hogy június 19-én az angol csapatok véglegesen kivonultak a Suez-csatornából s Nasser egyiptomi államelnök beszédében kijelentette, hogy ezzel Egyiptom harcának egyik szakasza véget ért, de a harc még nem fejeződött be. Nasser jelenleg már Belgrádban tárgyal!

Ezúton közönnössel nyugtázzuk az Ön hozzájárulását a B.L.-re a közp. segélyalapra.

Középleton újból sorozatos határvillongások fordultak elő, különösen az Izrael-Jordánia közti határszakaszon. Ezzel kapcsolatban izraeli csapatösszevonások híre is szárnyra kelt, de az ENSZ fegyverszüneti bizottságának vezetője a helyszínen megállapította, hogy ez nem felel meg a valóságnak, csupán a nyári hadgyakorlatokkal kapcsolatos csapatmozdulatok történetek. Jordánia királya mégis felhívta az arab liga tagjait, hogy Izrael esetleges támadása esetén támogassák Jordániát. Ugy látszik, hogy Sepilównak, a szovjet új külügyminiszterének, középleleti látogatása még sem volt eredménytelen s már is sikerült a lecsendesített határvillongásokat felélesztenie.

Az ENSZ főtitkára európai körutja során Varsóba, Moszkvába, Prágába és Belgrádba is ellátogatott. Ezen körutazásán konkrét benyomásokat szerepeltetett a kommunista által világra kürtölt "szocialista" építésről és nejjeléről, mert a poseni sztrájk idején éppen Varsóban tartózkodott.

Rákosi Mátvós Moszkvába volt rendelve, de hogy milyen utasítást kapott, még nem volt megállapítható. Visszatérése óta ugyanis hallgat, de közben a DISZ. Petőfi Körének gyűlésén beszélő Déri Tibort és Kardos Tibort azon indoklással, hogy bírálta a párt és a nép vezető szerepét, a K.P. magyarországi központi bizottsága kizárta a pártból. Pedig Déri csak több szabadságot követelt az egyén részére a "szocialista" társadalomban, Kardos pedig a marciusi ifjak szellemiségének követését ajánlotta. Ezek után kiváncsiak vagyunk, hogy mi fog történni öv. Rajk. Beszélővel, ki ugyanezen gyűlésen tartott beszédében Rákosit védte a bírja meggyilkolásával, kijelentve, hogy ezért felelősséggel tartozik. Így nekünk a szabad-szólás s a szabad kritika joga otthon, mely csak addig megengedett, amíg nem értalmas a párt politikai vonalvezetésére, de főként az "építő" kritikát meghirdető Rákosira!

Budapest-Szombathely-Zalaegerszeg között menetrend szerinti közlekedő utasszállító magyar repülőgép július 13-án a Németországbai Ingolstadt közelében levő felszálló repülőtéren szállott le. Az történt ugyanis, hogy a gép 14 utasa közül 7 fiatal magyar Győr elhagyása után kényszerítette a repülőgép 4 főnyi kezelő személyzetét a gép vezetésének átadására és azzal Polyák György vezetője mellett az említett repülőtéren leszállniok sikerült.

A gép vezetői közül tartózkodó dr. Elek nevű AVO-s hiába rántotta elő a pisztolyát, leszerelték s jelenleg fejsérüléssel a németországi kórházba vették ápolás alá. A hét fiatalabb magyar pedig politikai menedéket kért és biztossá vesszük, hogy azt meg is kapják.

Clevelandből, lapunkat szétosztó Bajtársunktól sajnálattal értesültünk, hogy a M. B. április, május és június havi, csoportosan küldött 50-50 pld. mindezügyig kézhez nem vette. Nem a mi hibánkból származik ez, s kérjük Bajtársunk szíves elnézését. Ezen számunkat az eddigitől eltérő módon próbáljuk eljuttatni és reméljük azt, hogy a július havi D. L. -t kézhez is kapják.

H A N D S C H R I F T - K E Z I R A T. ADDRESS-CTR: B. L. SZERKESZTŐSÉGÉ
DELEBERGEN, Burgemeester Park 24. NEDERLAND.

DRUC WEN
PRINTED MATTER
PERIODIQUE
DUPLICATE

Ann Heer
Mr.
Mrs.
An Heer.

Béla R e k t o r
376 Eddy Rd.
Cleveland 8, Ohio.

U.S.A.

